

NÚMERO EXTRAORDINARI

SABADELL FEDERAL

Setmanari Porta-veu del Partit Federal

ANY II.

Núm. 24

DIMECRES 4 Març de 1914

Els originals no's tornen

Soscripció mensual, 50 cénts.

Redacció i Administració

Dels articles ne son responsa-
bles els seus respectius autors

Nombre solt, 10 cénts.

JARDÍ, 7 i 9

D' ELECCIONS

L' Enric Turull

Aquesta nulitat, que en un moment que'l seu còs devia experimentar quelcom d'anormal, concebí la boja follia de pretendre un acta de diputat, s'ha cregut que amb llurs cabals era prou per a constituir-se en vergonyós feudal d'aquest districte.

I aixís inspirant-se en els sentiments que reuneix un home d'aquesta categoria, no ha dubtat gens en valdrer's de les armes més innobles per a assegurar el triomf de la seva candidatura.

En Turull, genuina representació d'en Dato, que deuria servir una modelada pulcritud, per a ésser un espill de legalitat, s'ha triat una banda de vagabonds, tabernaris i gent de l'hampa per que's valguin si es precis dels medis més ruins i brutals que's poden concebir. No n'ha tingut prou encara de coaccionar directament als obrers i ex-obrers de les seves fàbriques per medi dels *bufons*, imposant-los l'obligació d'emetre el sufragi a favor seu, que intenta trepitjar les nobles aspiracions del poble valent-se dels ignorants i dels febles, oferint-los-hi tota mena de garanties (?) i diners, i posant a la llur disposició la «Cámara Negra»; hostatge indicat pel mateix com a mercat de compra i venda de consciències i dignitats.

Lamentablement existeixen sers tan depravats, que no tindran cap escrúpol en disposar el seu desprestigi nom dintre el

pot de vidre, fent cas omís de lo que'n sí representa; no veuran en ell al ridícol defensor d'un clergue que usurpá una quantitat a la Casa de Caritat, que's lo pitjor que's pot fer, ni advertiran al milionari que groglerament escasseja una almoïna per als pobres per a donar vida als vilipendiats i a la xusma tabernaria.

CIUTADANS : Anem-hi a la lluita amb el cap ben alt, i si esmersant les armes nobles ens volen atropellar, ens queda un medi que no falla que's respondre donant-los una lliçó contundent, recordant aquell adagi que diu: «Qui pica primer pica dos cops».

Ja que la justícia en qüestions electorals és una bola de vidre, ens farem la mateixa a la mida que pel seu comportament es facin mereixedors.

Vents de victoria

Verdaderament respirem nosaltres aquets aires, que'ns saturen els pulmons de sana fortalesa per la brega constant a que ens sotmet la present lluita. Arreu bateguen els cors per una mateixa aspiració; arreu un mateix sentiment fá esclatar paraules encoratjadores. No podíem esperar rés millor d'aquest romiatge que anem fent per als pobles del districte, on les idees lliberals i progressives hi tenen uns braus defensors.

I aquells homes, d'una rústica franquesa,

sincers, lleials, d'aquella sinceritat corprenedora, posen tot el seu entusiasme en aquesta lluita, fent cara a l'enemic que amb les seves males arts pretent mercadejar amb les consciencies d'aquells bons pagesos, però ells, dignes successors d'aquells de la remensa, dignes hereus d'aquells segadors de gloriosa recordança, no volen posar preu a la seva consciencia i volen ésser uns dignes continuadors d'aquella rassa d'homes.

I no solament an aquets pobles on un vent de victoria mou les nostres banderes, sino aquí a ciutat, l'entusiasme es igual, major encara, per que an aquí on les masses tenen una major cultura, es més intens, més profund, perque coneixen l'obra gran i inmensa del nostre candidat, i més encara, essent ell el que ha sigut el punt d'unió de les esquerres d'aquesta ciutat.

El poble de Sabadell que per essencia és republicanissim, voldrà continuar aquesta herencia gloriosa, i el nom del nostre candidat és una ferma garantia d'aquets ideals que son els que imperen arreu de les terres ibèriques.

L'hora de la lluita s'apropa, i amb ella posarem a prova la voluntat del nostre poble, i aquesta voluntat, que nosaltres coneixem prou, sabem que respondrà als anhels de tots els bons demòcrates i lliberals.

Per'xó nosaltres sentim fortament els vents de victoria que branden ja dessobre nostre i que'ns omplen de joia. Falta poc, doncs, perque aquesta joia que nosaltres sentim se pugui exterioritzar a tots els que batallem per el triomf de la nostra candidatura.

Refrescant la memoria

Quant les eleccions Bustillo-Vallés i Ribot, els patrocinadors de la primera posaren en práctica aquelles costums que tan poc honren a n'aquells que les usen. Doncs, com molts recordareu, posaren una especie de tabernes al devant mateix dels col·legis electorals, l lensaren els diners com aquell qui l lensa les escombraries al carrer, comprant consciencies a molt baix preu; i vet aquí que d'aquell ultratge fet al poble, nasqué una Joventut Federalista disposada a no tolerar per un mai més que succeissin semblants actes que corrompen al poble i el denigren i deixen tan degenerada la seva personalitat que ni digne és de trepitjar la terra.

Ara volen ressucitar altra vegada aquelles costums que cap profit donen, però les Joventuts Federal i Radical están disposades a no permetrer semblants baixeses.

¿Qué potser creu-en que som en el districte de Cabra, els senyors turullistes?

Si ho pensen, les Joventuts els demostraran lo contrari, i desgraciat del que intenti ensibornar, o es valgui de la violencia, faltant al dret dels demás ciutadans, que ja sabrà quins són els que están darrera la cortina i com se paguen certes tupinades.

I per ara prou, doncs en fá llástima que certa gent que renega del caciquisme es presti a servir de cap de turc a n'aquells que demá qui vingui alguna lluita social procurarán conduirlos a les noves ergástules.

RICHÉLIEU.

Mitins de propaganda per aquets dies

Avui, dimecres: Sant Cugat del Vallés.
Dijous: Castellar.

Divendres: A nostra ciutat, en el que hi pendrán part, entre altres, els senyors Eduard Calvet, Valentí i Camp, Oriol Martorell i Mallafré i Tort.

Dissabte: A la tarda, Santa Perpétua, i a la nit, San Quirse i Creu-Alta.

El manifest

Ha produït excelent efecte en la opinió pública, el manifest que'l nostre candidat ha dirigit als electors del Districte, per la sinceritat i altesa de concepte en que tot ell está redactat i per la pulcritut en que está escrit.

Les reunions dels districtes

Per avui, a les nou de la nit, está convocada una reunió dels ciutadans del districte quint que apoïen la nostra candidatura. Dita reunió tindrà lloc en el café de les Delícies, situat al carrer de la Salut.

DE COLABORACIÓ

Elogios a una iniciativa

Me siento contento al dedicar estas líneas al insigne Galdós, asociándome a la idea de asegurarle una vejez que en nada le tenga que preocupar el orden económico.

No sé quien fué el iniciador de esta obra de patriotismo, pero me basta saber que es

español, para sentirme orgulloso al ver que, contra algunas opiniones, existen en nuestro solar patrio hombres que saben pagar deudas tan justas y sagradas como es el asegurar la vejez del autor de «Los Episodios».

Yo, humilde como el que más, también ofrezco mi esfuerzo pobre, pero leal y, me parecerá bien cualquier camino emprendido para alcanzar tan noble fin aunque, me atrevo a decir que, es deuda que solo el pueblo tiene contraída con el maestro y por lo tanto, aunque no niego que con la intervención del Gobierno se llegaría con más rapidez, opino que se debe prescindir de éste, que nunca supo o nunca quiso entender a quien tanto ensalza.

Todos los españoles estamos obligados a esta obra de buen patriota, toda vez que el hacerla es para nosotros una honra.

Seguramente que, al realizar España este objeto, habrá cumplido con uno de sus más sagrados deberes honrando al hijo que, con su pluma y su talento, supo dignificarla ante el mundo civilizado.

Y ahora, no me resta que decir más, que aquí estoy a la disposición del maestro que siéndole útil me proporcionaría la alegría del deber cumplido.

R. MIRA GARCÍA.

(Ex-miembro de la Juventud Republicana, de Bilbao).

Sabadell y Febrero 25-914.

Jornades glorioses

De veritablement importants poden calificar-se els actes celebrats diumenge passat. A tot arreu un entusiasme gran, indescriptible, acompanyà les paraules que dirigien els oradors al nombrós públic qu'omplenava els locals per complert. No és un entusiasme fictici, sinó real, precursor d'una esclatant victòria que coronarà els esforços qu'es realitzen per a treurer triomfant la candidatura del senyor Salas Antón.

A Sardanyola

El Sr. Salas Antón aquella tarde arribà acompanyat de nostre correligionari senyor Prat, dels dignes diputats provincials senyors Sala i Busquets i Valentí i Camp i del tesorero de l'Associació de Chors d'en Clavé Sr. Teixidó.

El mitin es celebrà a la Cooperativa d'aquell poble, assistint-hi una gentada enorme que omplia el local a vessar, no faltant-hi representació de la Cooperativa i Partit Socialista Obrer d'aquesta ciutat.

Presidí el president honorari de la Cooperativa de Sardanyola, Sr. Esteve, industrial de Barcelona, qui feu un magnífic parlament exalçant la figura de nostre candidat, posant de relleu les seves grans dots d'home d'estudi i d'una intel·ligència preclara.

El que ressenya aquets actes, al acabar el Sr. Esteve la seva vibrant peroració, degué abandonar el local per a assistir al mitin que a Palausolitar havien de donar altres radicals i federalistes d'aquesta ciutat, el qual estava anunciat per a les quatre. Després—sab el cronista per referències—parlaren els Srs. Maurí i Renóm de la Cooperativa d'aquesta ciutat, un professor racionalista de Santa Perpetua, el Secretari del Municipi de Barbará i de la Cooperativa del mateix poble; en Valentí i Camp qui estigué admirable com sempre, i en Salas Antón, per últim, qui feu un magistral parlament versant sobre els seus temes predilectes: cooperativisme i sindicats agrícoles. Tots foren aplaudidíssims.

A Palausolitar

Arribar i moldre. Als pocs segons d'arribat el cronista a la Sala de cal Pep, a cosa de les cinc de la tarde, obre el mitin el valent regidor d'aquest poble Sr. Vinyes. Els conxorrents envolten la taula presidencial fins quasi bé a tocar i dit sigui en honor a la veritat no son del tot silenciosos com els de Sardanyola ni son tant en nombre, es comprén: passen de dos cents, qu'és dir tot Palau.

Dit regidor saluda als representants que han fet la designació del Sr. Salas Antón, i els felicita per l'acert. Diu qu'els satisfà la coalició republicana. Fa grans elogis del candidat com a protector de l'obrer i com a advocat de l'Associació de Chors d'en Clavé i espera qu'el votaran fins els no republicans, car en Salas—diu—serà abans que tot un defensor del treballador del camp.

Demuestra com contrariament a lo que diuen els patrocinadors de la candidatura Turull, el lliberament dels companys Oliveras i Bernabeu de nostra ciutat, no fou degut a l'intercessió d'aquest, sinó que fou resultat de la campanya del poble lliberal, que sabia no havien sigut mai processats i disfrutaven de bona conducta. ¿Que no signifiquen rés cinc mil firmes?—diu—. Abomina el procedir del ex-quefe de policia Sr. Montllor i repta al qui vulgui contradir-lo que ho fassi. Es aplaudit.

El jove federalista Jaume Ninet, amb veu potent demostra la necessitat de la coalició d'esquerres per a no caure sots el jou del caciquisme i dels reaccionaris i ho fa amb termes tan clars i d'una manera tan fogosa que arrenca aplaudiments i aclamacions tres voltes seguides. Correligionaris—diu—, no voteu an en Turull qu'és votar al genuí representant del govern d'en Dato; qu'és votar a favor de la continuació de la guerra del Marroc. No voteu al qui apoiava al Rector

de la parroquia de Sabadell en l'usurpació d'una quantitat llegada a favor de la Casa de Caritat. No voteu al representant del Govern qu' en lloc d'ésser un espill de legalitat i justícia, fa befa de la llei per a obtenir una acta; que's val ara dels vagabons, de la gent de l'hampa i no repara en medis per repugnants que siguin. És una nul·litat en tota l'extensió de la paraula—afegeix—; no sab dir res ben dit perquè no pensa res.

Recrimina als que li fan el joc, al senyor Turull, i demana que fassin triomfar la llibertat i donguin proves de ciutadania.

A seguit, en Joan Puig, de SABADELL FEDERAL, fa una acabada dissecció dels candidats contraris, que'l públic celebra.

En Ramón Comas, de la Joventut Republicana Radical, saluda als veïns de Palau-solitar i Plegamans i els felicita per haver portat al Sr. Vinyes al Consistori. Negueu els sufragis al caciquisme—diu—que fa més mal que la filoxera i la llagosta i ens xucla les suors negant-nos la lletra. Fa el parangó dels candidats que lluiten i acaba:—Ni Maura ni Lacierva, ni Trías ni Turull. Desitja que nostre districte ajudat per Palau, torni a ésser el baluart de la llibertat. Els vots comprats embruten les urnes—acaba dient.

Vinyes, del Círcol Federal.

—Republicans: Res ens fa perdre, però sí que's robin el vots amb diners, atropellant el sufragi. Per mig de sindicats agrícoles podeu possessionar-vos d'aquesta terra, que n'heu fet un jardí, perquè es vostra.

A continuació fustiga als conills de guix i als lloros del Congrés que en gràcia a uns discursos ampuloses xuclen l'olla d'Espanya. Dedica belles paragrafades a pintar les lluites dels antics remenses. Perquè us han cregut un remat de bens—afegeix—s'han cridat als arcaldes i desenterrat procediments del temps d'en Bustillo. Feu exàmen de consciència i voteu a l'home digníssim, tot cor, que us espera amb els braços oberts. (Una salva d'aplaudiments corona les seves paraules mentre entren al local el candidat i acompanyants de Sardanyola que son ovacionats).

Una volta presentats els nou vinguts en Valentí i Camp fa el panegíric del que desde fa més de 25 anys trevall i estudia l'harmonització de les lluites del treball i capital. Deveu portar al Parlament an en Salas Antón si voleu vindicar el nom de Catalunya i el del seu districte més avençat. (Se senten marxar els autos d'en Cambó i d'en Trías al temps que entren al local una dotzena d'assistents al llur mitin).

Explica com la plutocràcia es la causa d'aquesta guerra que sofrim; que 'ns representa 85.000 homes i 365 milions, i tot per guerres de conquesta en lloc de colonitzar per pacífica penetració. Els incita a votar al Sr. Salas Antón: afirmació de virtuts cíviques, amor a les idees i complert ciutadà.

S'aixeca el Sr. Salas Antón, el qual és saludat amb picaments de mans.

Diu que'ls polítics a voltes no's preocupen de conjuncionar els ideals polítics amb les qüestions econòmiques; relacionats amb els ideals de patria están els d'emancipació dels obrers i de la classe mitja.

Demuestra com primerament interessa l'emancipació de les intel·ligències per mig de l'instrucció i l'educació, car els tirans sempre triomfarán de les masses no instruídes; i els humils han d'estar en condicions de fruir al igual que les classes de privilegi.

Fueteja als que's valen de diners per a corrompre la funció del sufragi.

Els excita a que oposin una muralla al caciquisme si senten honradesa dintre'ls cors. A Sabadell i a Catalunya—segueix dient—el sol del benestar resplandeix ja. ¡Obrim els cors a l'esperança!

Espera tenir ocasions de trovar-se amb els electors de Palau i Plegamans, sempre en defensa de la justícia i de la honradesa assegurant-los que no's penedirán d'haver donat el vot a son favor. (Xardorosa ovació).

En Vinyes dona per terminat l'acte recomanant als veïns de Palau que fassin un anàlisi consciensut de tot lo dit. Era un quart de set.

En el vinent nombre darem compte de l'acte celebrat a Sentmanat.

Noves

La Junta Central de la «Obrera Sabadellense» ha acordat donar vuit dies més de plasso per a que tots els que deixaren diners per a la fiança del company Soler, director de «El Trabajo», passin, cada dia de 9 a 10, per al local social a recullir la quantitat que deixaren. Aquest plasso finirà el dia 7 de Mars.

Es precis la presentació del carnet de soci o la papeleta de cotisació, a fi d'acreditar llur personalitat, podent anar a cobrar els que no tinguin el rebut que se'ls feu en son dia encara que dit rebut advertís que era precisa la seva presentació per a poder cobrar.

—Al fer la ressenya del enterrament de nostre plorat amic i correligionari en Joan Romeu Planas, per omissió involuntària deixarem d'incloure a la Joventut Radical a la llista de representacions assistents al acte.

Els nostres amics perdonarán aquesta omissió que, repetim, fou involuntària.

—La Junta Central de Sindicats Obrers domiciliats a la «Obrera Sabadellense», prega a tots els associats que se serveixin assistir a la reunió general que tindrà lloc demà dijous, dia 5 de Mars, a les 9 de la nit, en son local social Estrella, 110, aon la Comissió investigadora donará compte del dictamen que ha fet, el qual seria de desitjar que tots sentissin per a poder pendrer els acorts necessaris en bé de l'associació.

Esperant, doncs, aquesta Junta que no hi faltareu, vos desitja salut i emancipació; pels Sindicats d'obers teixidors en llana, sorteijadors, preparació i filatura d'estam, indústria cotonera, oficials forners, obrers rajolers, oficis varis, peons i obrers metalúrgics, La Junta Central.

Impremta de J. Sallent i Prat; Sant Quirce, 32; Teléfono 520